

je, da ta krščanski koledar izpodrine mnogo frajmavrerških in liberalno-prusaških, kojih povsod mrgoli po Koroškem. — Zarad kužne bolezni na parkljih in v gobcu, ki še vedno razsaja, so se morali letošnji sejmovi živinski v Svinčnem in Starodvorskem sodnijskem okraju prepovedati. Tudi namenjeno premiranje bikov izostane letos v Brezinjskem in v Bitinjskem okraju. — V št. Pavlskem samostanu pogrešajo že več tednov o Reinholda Gštirnerja. Obiskal je nekega sosednega župnika in na potu v samostan preminol tako, da ni nikder sledu za njim najti. Pravijo, da ga je kak zločinec ubil. O. Gštirner je kakih 38 let star bil.

Politični ogled.

Turška vojska se je po bitkah 28. in 30. sept. na obema stranima Morave nadaljevala 5. okt. Turški general Kerimpaša je isti dan poslal 28 bataljonov z 40 kanoni, da bi nad Djunis planoli v veliko srbsko mesto Kruševac; ali ni se jim posrečilo; bili so od Srbov popolnem tepeni in viženi nazaj. Sicer pa so Turki se tako močno zarili in zašancali med Moravo in med planino Jastrebačko, da bi jih nevarno bilo dalje napadati. Zato Srbi prav delajo, da čakajo na zimo in na glad, ki bo Turke bržčas prisilil Srbijo zapustiti; temveč ker jih Srbi obdajajo od vseh strani in dovažanje živeža in streljiva zabranjujejo. Tudi hud legar je začel Turke pobirati. V boju 30. sept. so Srbi zgubili 700 mrtvih in 900 ranjencev in 30 hrabrih ruskih oficirjev, ki so junaško smrt storili. Slava jim! Dobro znamenje za Srbe je, da so njihove čete začele pogosto prodirati na Turško; tako je 1. okt. jedna prišla do Prokopelj in požgala 19 turških vasi in odgnala vso živino; druga je upepelila mestice Karakal; tretja pod majorom Čolak-Antičem pa je skoz Jankove klišure ali soteske prodrla v Krušmelje in iz Topliške doline izpodila vse Turke. Tudi vojne priprave se delajo po vsej deželi; v Kragujevac je došlo veliko pruskih delavcev izdelovat puške, kanone in patrone. Vsaki den pride 150—200 novih ruskih prostovoljcev. Kozaški hetman ali vodja Manasinin je prignal jeden polk Kozakov. Celó Nemci in Italijani sostavljajo v Belgradu jedno nemško in jedno laško legijo prostovoljcev, vsako po 700 mož. — Dunajski turkoljubni listi so poročali, kako sta se črnogorski in srbski knez sprla in da se hočejo Črnogorci posebič z Turki porazumiti; to je laž. V dokaz nam je najnovejša zmaga Črnogorcev. Muktar-paša je 6. okt. celi den z kanoni streljal na Črnogorce; ti so ostali mirni; drugi den jih je napal, toda bil je strašno tepen; zgubil je 1300 mrtvecev in komaj v trdnjavo Klobuk pete odnesel. Ali težko bo všel; kajti vojvod Daković mu je s 5 bataljoni za hrbtom, kder je turško mesto Ljubinje užgal. Na črnogorskih tleh ni več nobenega živega Turka. V Bosniji pa je Despotović mesto

Ključ napal, ga užgal in 400 Turkov ubil. Ob enem je 1500 dobro orožanih Srbov, Hrvatov in nekaj Slovencev črez Savo više Broda mahnilo Kristijanom na pomoč.

Avstrijske dežele. Znani mariborski prusak Reutter je hotel v Gradcu od kupčijske zbornice izvoljen biti za državnega poslanca, a spodletelo mu je. Izvoljen je dr. Magg. Tako je prav, le prusakov ne voliti! Naj se dajo na Pruskem voliti, mi Avstriji jih nečemo! Heregovinski vstaš vojvod Ljubibratič, kojega so naši vjeli in v Gradcu odpeljali, je cesarja prosil, naj ga izpusti, ker so se vjeti turški bašibozuki tudi spustili iz Celovca, kder so bili zaprti. — Kat. polit. društvo v Weitz-u je vlada razpustila, ker je ono hotlo pri zborovanju razgovarjati se zoper novo šolo. — Blizu Innsbrucka na Tirolskem so 3 sinovi liberalnih mestjanov (eden je baje sin nekega deželnega sodnijskega svetovalca, eden pa sin trgovca kridatarja) prišli k župniku, ga prosili, naj jih zapiše v družbo sv. Blazija; med zapiševanjem so mešnika v glavo vstrelili in začeli ropati — ali brž so bili ugrabljeni. To je strahovit sad brezvernega liberalizma! — V Pragi so zaprli Juda Goldschmieda, ki je imel privatno šolo za deklice, pa je te prodajal v nesramne hiše v Hamburg in Berlin. — Cesar in cesarica se odpeljeta 18. okt. v Pardubice na Českem na lov jelenov. — Na Dunaju se delajo močne vojne priprave, zlasti v arsenalu in upati je, da bo do novembra 400 Uhacijevih kanonov na vozove ali lafete nasajenih. — Ogerski državni zbor je odložen do novembra. Magjarska vlada je pograbila 60 centov svinca, kojega so pruski trgovci Srbom poslali; na zahtevanje pruskega poslanca so morali Magjari svinec spustiti.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

† 2. Freimavrerstvo je popolno nasprotje krščanstva; njihovo dejanje in nehanje je obrneno naravnost proti Bogu in proti celi od Boga razodeti veri. To že precej jasno izpové družbin obrednik od leta 1721, kder beremo: „freimavrer mora nravske postave držati, in če ou dobro razumi umetnost (freimavrer biti), ne bo niti top bogotaj niti brezveren razuzdanc.“ To se pravi: freimavrer mora pošteno živeti, verovati mu ni treba nič, da le Boga ne taji. Kako pa oni to zapoved držijo in kako si Boga mislijo, razlaga brat Trentovski tako-le: „freimavrerstvo časti v svojih templjih Boga, ki ga v svojem jeziku imenuje velikega stavitelja eelega sveta. Jegov stavitelj sveta pa je in ostane najvišje bitje, pod katerim si človek more misliti, kar hoče, ktereга more pripoznavati krščenik tako, kakor židov, mohamedan ali pagan, monoteist, deist, panteist in tudi ateist, ki sploh kak uzrok vseh drugih uzrokov priznava.